

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2 Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

KDK protestira proti kršitvi zborovalne svobode

Svetozar Pribečević apelira na Ljubo Davidoviča, da se na njegov pritisk prepoved shoda KDK na Sušaku prekliče.

— Beograd, 1. junija. Včeraj je bilo vodstvo KDK obveščeno, da je policija na Sušaku po višjem nalogu prepovedala shod KDK, ki je bil sklican za dne 3. t. m. V vrstah KDK je izzvala ta vest veliko ogorčenje, zlasti še, ker se zatrjuje, da je vlada izdala tudi prepoved za manifestacijski shod, ki bi se imel vršiti v nedeljo 10. junija v Osijeku. Ogorčenje se je še povečalo, ko se je doznalo, da je beogradska policija zaplenila tudi slično «Reč». Dr. Korošec se hoče menda na ta način masčevati nad opozicijo, ki ga bo prihodnje dni obtožila pred Narodno skupščino. Posebno ogorčenje vlada tudi nad g. Davidovičem, ki je še nedavno sam najboljši rotnel proti kršitvi državljanske svobode in se povsod zavzemal za ustavne pravice naroda.

G. Svetozar Pribečević je poslal danes g. Davidoviču sledeče pismo:

«Pravkar sem prejel obvestilo, da je po-

licija po višjem nalogu prepovedala nedelj-

ski shod KDK na Sušaku in manifestacijski shod, ki je sklican za dne 10. junija v Osijek. To dokazuje, da so postale razmere v naši državi mnogo hujše nego so v Rumuniji. Rumunska liberalna vlada ni prepovedala shoda opozicijske nacionalne stranke, dasiravno sta medsebojno največji politični nasprotnici, kar je tudi tebi dobro znano.

Kakor sem obveščeno, utemeljuje policija svoj odlok s tem, da je nevarnost za red in mir. G. Stepan Radić in vsa jamčiva za mir in red na naših shodih in vsa javnost ve, da so bili vsi naši shodi mirni in brez incidentov. Jasno je, da nosi tudi demokratska stranka za to početje odgovornost pred narodom in da je tudi ona odgovorna za zatiranje zborovalne svobode. Zato pričakujem, da boš kot šef demokratske stranke storil vse, da se ta prepoved nemudoma ukine.»

Odmevi odpora proti nettunskim konvencijam

Anglija in Češkoslovaška se zelo zanimata za italijansko-jugoslovenski spor. — Italijanska nadutost.

— London, 1. junija. Listi pišejo o italijansko - jugoslovenski krizi s precejšnjo skrbjo. «Manchester Guardian» pripominja, da je oborožen konflikt med obema državama v zadnjem času preprečilo le posredovanje Anglije in Francije. Listi opozarjajo na to, da bi poizkus Italije, ustaliti se politično ali vojaško v Albaniji ali pa organizirati nelegalne ekspedicije iz Albanije v Jugoslavijo poostri položaj. V tem slučaju bi bilo nemogoče ohraniti mir.

— London, 1. junija. «Daily Telegraph» objavlja vest, da so zastopniki veseli v Parizu in Londonu imeli sestanek, na katerem so sklenili, da bodo skušali s prijateljsko intervencijo odstraniti nesoglasja, ki obstoje med Rimom in Beogradom, da ne bi prišlo do kakih nepremišljenih korakov. Anglijski nacionalni tisk piše, da se je položaj radi tona drugega italijanskega protesta zelo poostri. «Times» ugotavlja, da je druga italijanska nota Jugoslaviji vzrok resnemu položaju in da bo v obstoječih razmerah jugoslovanski vladi težko dati zadovoljujoč odgovor. «Morningpost» je optimističen in piše, da razpolaga jugoslovenska vlada z zadostno večino v parlamentu in da je ratifikacija nettunskih konvencij zagotovljena. List priznava obenem, da bi razburjenje javnosti v Jugoslaviji moglo vladi prineseti še večje neprijetnosti.

— Pariz, 1. junija. Francoski tisk, zlasti pa levičarski listi, splošno komentirajo napete odnose med Italijo in Jugoslavijo. «Ere Nouvelle» piše, da bi bilo naravno in potrebno, ako bi se Društvo narodov zanimalo za to vprašanje ter napravilo konec trenjem med Jugoslavijo in Italijo. List vprašuje Anglijo, ali smatra, da je nastopil trenutek, ko bi bilo potrebno intervenirati in onemogočiti Mussoliniju, da bi se stalno igral okoli balkanske smodnišnice. «Echo de Paris» se odločno zavzema za čast in ugled Jugoslavije ter zahteva, naj Italija preneha še enkrat poniževati tega francoskega zaveznika, ker je potrebno pri ureditvi ita-

jansko-francoskih odnosov, da vpoštevata Italija potreba ureditve ne samo vseh mediteranskih vprašanj, temveč tudi pomirjenje Balkana in srednje Evrope.

Praga, 1. junija. V tujakih političnih krogih se pričakuje razvoj dogodkov med Jugoslavijo in Italijo z največjo napetostjo in skrbjo. Včeraj je imel dr. Kramar v «odboru osmerice» ekspozice o svojih vtisih v Jugoslaviji. Dospelo so vesti iz Londona in Pariza o tej krizi. V praških političnih krogih se trdi, da je Italija v Londonu izgubila svojo igr. V londonskih krogih pač razumejo položaj, vendar pa izražajo željo, da Jugoslavija ne bi napravila politične napake in s tem dala Italiji povod, da bi na mednarodnem forumu z intrigami pokvarila sedanjo pozicijo Jugoslavije.

— Rim, 1. junija. «Giornale d' Italia» objavlja danes uvodnik, v katerem naglašja, da je preteklo več časa od zaključitve nettunskih konvencij pa do danes. Ratifikacija prihaja prepozno na dnevni red in protiitalijanski duh, ki vlada v Jugoslaviji, razveljavlja pomen dogovorov. List trdi, da podpira Jugoslavijo v protitalijanski politiki Francija.

— Rim, 1. junija. Agencija «Stefani» demantira vesti jugoslovenskih in drugih listov, da je bil izvršen napad na jugoslovenski konzulat v Zadru. Tudi tiskovni urad Zveze italijanskih dobrovoljcev trdi v svojem komunikatu, da se v Zadru ni nič hudega zgodilo. Komunikate vsebuje tudi naslednja stavka: «Čeprav so dobrovoljci vedno pripravljani dati barbarskomu Hrvatim primerno lekcijo z legijonarskimi močmi, so se na občudovanje vreden način pokorili povsem voditeljev sestanka in brzdati svoje navdušenje v mejah največje dostojnosti. S svojim vedenjem so vnovič dokazali, da obstoja med močno in zmogovitno Ducejevo Italijo in med SHS godijo ogromna razlika, ker je stara latinska civilizacija še enkrat zmogala nad slepim sovraštvom barbarov.»

Protestni shod Narodne odbrane prepovedan

V Beogradu se ogorčenje še ni poglelo. — Policija je prepovedala shod Narodne odbrane. — Število žrtev še zdaj ni znano.

— Beograd, 1. junija. Koliko je bilo pri predvčerajšnjih demonstracijah žrtev, še sedaj ni znano. Po mestu krožijo fantastične vesti. Avtentičnih informacij ni mogoče dobiti, ker jih oblasti odrekajo. Po nekaterih trditvah so štiri osebe umrle od dobljenih ran. Veliko vzmetenje je izzvala v vseh političnih krogih tudi odredba uprave mesta, po kateri se prepoveduje listom pisanje o demonstracijah in njihovih posledicah. To je nova kršitev ustave, po kateri je preventivna cenzura dovoljena samo v slučaju mobilizacije. Včeraj popoldne je orožniško blokiralo upravo in redakcijo beograjskih «Novosti» in zabranilo razpečevanje lista. Razpokočenje je v javnosti še vedno zelo napeto.

V Beogradu je bila pozvana tudi policija in zandarmerija iz sosednjih mest, zlasti iz Novega Sada. Včeraj in danes ni prišlo do novih izredov, kritičen dan bo pa zopet v nedeljo, za katero je bilo napovedano zborovanje Narodne Odbrane. Uprava mesta Beograda je zato zborovanje prepovedala še prej, predno je Narodna Odbrana prosila za dovoljenje. Ni še znano, ali bo Narodna Odbrana upoštevala to prepoved. Dijaki se pripravljajo, da se v velikem šev-

vilu udeležijo zborovanja. Včeraj se je ves dan vršilo v upravi mesta zasliševanje aretirancev. Po dosedanjem izidu zaslišanja je gotovo, da ni šlo za nobeno organizirano demonstracijo, temveč da je vse nastalo spontano. Uprava mesta ima informacije, da se v bolnici nahaja 25 demonstrantov, izmed katerih sta dva težko ranjena. Orožnikov je v bolnici 16 in so štirje težko ranjeni. Šef policije Acimović je izdal včeraj proglas, v katerem priporoča meščanstvu, naj se izogiba vsakih demonstracij, ker jih bo policija v bodoče s silo preprečila. Včeraj so po mestu razdeljevali letake s pozivom na boj kot italijanskega blaga. Ker policija ne demantira vesti, da je nekaj demonstrantov v bolnici že umrlo od dobljenih ran, smatrajo, da so te vesti točne.

POGREB AGATONVIČA

— Beograd, 1. junija. Pogreb včeraj umrlega drugega podpredsednika Narodne skupščine Radoslava Agatoničevega se bo vršil jutri popoldne na državne stroške. Udeležili se ga bodo vsi poslanski klubi, vlada ter zastopniki civilnih in vojaških oblasti.

Naši avtomobilisti v Nemčiji

Prisrčen sprejem na domačih in avstrijskih tleh. — Triumfalna vožnja po nemškem ozemlju. — Navdušenje v Monakovem.

Kakor smo že poročali, so se v sredo popoldne odpeljali naši avtomobilisti iz Ljubljane na izlet v Nemčijo. Zelo slovo v Ljubljani je bilo zelo prisrčno, pa tudi na vožnji po vsej Gorenjski so bili avtomobilisti deležni prisrčnih pozdravov. V Kranjski gori je avtomobiliste s cvetjem obsula šolska mladina, ki se je zbrala korporativno, da pozdravi došle goste. Na Podkorenem sedlu so se zbrale deputacije SPD, tujsko-prometne zveze in občine Kranjske gorae pod vodstvom župana Lavtžarja. Mladinke so okrasile avtomobile s planinkami in narcisami.

Po prisrčnem slovesu so avtomobilisti zapustili naše ozemlje in prestopili na avstrijski teritorij. Pozdravili so jih zastopniki koroškega avtokluba, predsednik arh. Baumgartner pa je vodstvu našega Avtokluba poklonil grb koroškega avtomobilskega kluba. V zahvalo mu je predsednik gosp. Praprotnik poklonil grb našega kluba.

Po lepi vožnji so dospeli naši avtomobilisti v Millstatt, kjer so jih prisrčno pozdravili župan, zastopniki Avtokluba in jugoslovanski podkonzul.

— Monakovo, 1. junija. Druga etapa, odnosno drugi dan vožnje je nudil našim avtomobilistom izreden užitek. Ob prekrasnem vremenu so pasirali Katschberg in dospeli preko zasneženih Turv brez vsake neizgode v Salzburg. Po pozdravnih nagovorih in majnih zakuski so avtomobilisti nadaljevali vožnjo proti Nemčiji. Pri Freilassingu so prestopili na nemško ozemlje. Ca-

rinska postaja je bila vsa v zastavah, postavljeni so bili mlaji in slavoloki. Tam so bili tudi zbrani zastopniki ADAC-a, t. j. nemškega avtomobilskega kluba, goste pa je toplo pozdravil okrožni predsednik in konzul Vršič. Za pozdrave se je zahvalil predsednik g. Praprotnik.

Vsa nadaljnja vožnja naših avtomobilistov je bila naravnost triumfalna. Vsi kraji, mesta in trgi so bili okrašeni z zastavami, povsod je prebivalstvo jugoslovenske goste vihrano pozdravljalo in jim prirejalo navdušene ovacije. Sijajen je bil tudi sprejem v Wasserburgu, kjer je bila udeležba prebivalstva ogromna. Goste je pozdravil sam župan in jim želel prisrčno dobrodoščilo.

Najlepši pa je bil gotovo sprejem v Monakovem. Vse mesto je bilo na nogah. Naši avtomobilisti so privzeli v mesto v strnjeni koloni. Pri vstopu v mesto je bil postavljen slavolok, v posebnem paviljonu je igrala godba. Zbrani so bili zastopniki ADAC-a, predstavniki mesta in države. Naše avtomobiliste je pozdravil predsednik ADAC-a g. Fritz in izročil predsedniku Praprotniku zlat častni pokal. Za pozdrav se je zahvalil predsednik zagrebškega avtomobilskega kluba g. Bošnjak, na splošno presenečenje pa je goste potem v hrvaškem jeziku iskreno pozdravil županja. Godba je nato zaigrala jugoslovensko in nemško himno. Gostje so bili imenitno pogosteni. Po zakuski so jih pa motociklisti odpeljali v hotele. Organizacija v hotelih je bila povrstna.

Izjava Slovenskega zdravniškega društva

Kaj pravi strokovnjak primarij dr. Derganc o Poljšakovi iznajdbi. — Zakaj g. Poljšak ne izroči svoje iznajdbe strokovni komisiji v preiskavo?

Sloven. zdravniško društvo v Ljubljani je na zadnjem mesečnem zborovanju razpravljalo tudi o zepohalni iznajdbi g. Poljšake. Ker je potrebno, da se zbegano občinstvo pomiri, je podal predsednik društva gosp. primarij dr. F. Derganc sledeče objektivno pojasnilo:

Da se zdravniki doslej niso oglašili, odgovarja njih tradicionalnem stališču, da ohranjajo toliko časa ekspektativno stališče, dokler se kako novo zdravilo ali nova metoda znanstveno ne preišče in preizkusi. Zgodovina zdravniške znanosti uči, da je marsikaj dobrega odkril zdravi ljudski ali ljubiški instinkt. Zato si zdravniki ne domišljajo, da je zdravstveni napredek vezan izključno na oficijalne zastopnike zdravstva, ampak z veseljem sprejmejo vsak napredek, pa naj pride od koderkoli ter ga vedno presojajo po edino veljavnem merilu, po koristi bolnika. Vedno in povsod mora odločevati samo korist bolnika, kakor stoji napisano na pročelju velikih bolnišnic: «salus aegroti suprema lex» (blago bolnika je najvišji zakon). Korist bolnika je tudi prvi in najvišji motiv zdravniškega poklica, kateremu je izročilo človeštvo brigo za najdražje, kar ima, brigo za ljudsko zdravje. Ljudsko zdravje, to je prva in glavna skrb vsakega zdravnika, zasebni ekonomski interesi prihajajo šele v drugi vrsti v poštev. Vneta skrb, resnično usmiljenje do trpečega bolnika pa se pred vsem izraža v tem, da se zdravnik za svoj poklic vestno pripravi z dolgotrajno predizobrazbo in praksom, da se v vsakem primeru premišljeno potruditi, da bolniku vsaj ne škoduje. Primam ni nocoere (prvo je: ne škodovati) je drugi vrhovni zakon zdravniškega stanu. Škodovati pa more na dva načina, da predpiše napačno zdravilo ali pa po malomarnosti ne začne zdraviti o pravem času, ko bolezen ni še postala neozdravljiva. Metoda zdravniške znanosti obstoji v tem, da se v iznajdbi novih zdravil in metod noben zdravnik ne smatra za edino merodajnega in odločilnega, ampak da po principu znanstvene kolaboracije vsako iznajdbo izroči kritiki, preizkusu, verifikaciji tovarišev strokovnjakov. Odločilno besedo ima strokovna komisija. Kako vestno in kritično postopajo zdravniki pri iskanju novih zdravil, najbolje dokazuje novo zdravilo proti tuberkulozi (B. C. G.), ki ga je iznašel leta 1921. slavni pariški učenjak in bakteriolog prof. Calmette. Celih 13 let je preizkušal in poizkušal v inštitutu Pasteur s sodelovanjem prvostvornih strokovnjakov, celo Nemcev, predno je izročil novo zdravilo javnosti. Zdravilo se je do danes uspešno preizkusilo na 75.000 otrokih po vseh kulturnih državah, v Parizu je padla umrljivost otrok od 25% na 1%. Naravnost čudovit uspeh! In vendar kritični prof. Calmette še vedno ne miruje, še vedno poziva nove kritike, n. pr. pred dnevi dunajske, da iznova preizkusijo uspešnost novega zdravila in ga opozore na event. zmote in napake. Z isto skrajno vestnostjo iščejo znanstveniki tudi zdravila proti raku. Baš zadnje dni je objavil v nemškem

strokovnem časopisu (Klinische Wochenschrift) novo zdravilo proti raku v obliki vdihavanja prof. Fischer - Wasele v Frankfurtu. Ali s kako previdnostjo in vestnostjo! Par let je poizkušal na miših s popolnim uspehom: vse na raku obolele miši so ozdravele, kontrolne miši, kojim pa ni dal vdihavati zdravila, so poginile za rakom v 4 do 6 tednih. In vendar, koliko let se preteče, predno izroči iznajditelj novo zdravilo javnosti, predno ga še drugi strokovnjaki znanstveno preizkusijo.

Po vseh kulturnih državah (tudi v Jugoslaviji) obstojajo znanstvena Društva za izsledovanje in pobijanje rakav in razpisane so visoke nagrade v frankih in dolarjih za tistega, ki odkrije provzročitelja raka ali pa iznajde uspešno zdravilo. Slavni kirurg prof. Albert je mladim zdravnikom vedno ponavljal, da postane ta človek največji dobitnik človeštva in zasluži, da se mu postavi spomenik iz zlata. Doslej pa zdravniška znanost še ne pozna provzročitelja raka, kakor n. pr. pri tuberkulozi (Kochov bacil). Splošno dogmno pa je in od vseh zdravnikov priznana, da je rak ozdravljiva bolezen, a samo pod dveh pogojev: 1. ako se rak z zgodnjo diagnozo pravočasno spozna; 2. ako se izvrši zgodnja, pravočasna operacija, ki raka z nožem izreže. In s kakim sijajnim uspehom! Ako se rak po zgodnji diagnozi pravočasno operira, n. pr. rak prsne žleze, ozdravi bolnica v 8 dneh, osmi dan po operaciji se poberejo šivi in bolnica zapusti ozdravljena bolnišnico. V bolnišnicah se operirajo bolniki zastoj in ozdravijo v osmih dneh, seveda ako se po zgodnji diagnozi izvrši zgodnja operacija.

In zdaj primerjajmo nastop g. Poljšake! Kakšna predizobrazba in vestna strokovna priprava? V katerih inštitutih in laboratorijih so se delali bakteriološki poizkusi in preizkusi na živalih? Kateri učeni strokovnjaki so sodelovali pri iznajdbi zdravila? Kateri slavni profesorji so stavili in potrdili diagnozo? Razum teh gorostasnih malomarnosti je zagrešil g. Poljšak največje, naravnost kaznjivo malomarnost s tem, da še sedaj ni izročil iznajdbe strokovni komisiji, da jo kemično preišče in preizkusi na živalih. Z ljudskim zdravjem se tudi g. Poljšak ne sme lahkomisljeno igrati! Poljšakova dolgotrajna metoda zdravljenja — do 6 mesecev — pa pomeni naravnost katastrofalno nevarnost za nesrečne bolnike, katerim more le zgodnja, nezamujena operacija rešiti življenje.

In motiv g. Poljšake? Ali so ga vodili pri iznajdbi človekoljubni nameni, samobriga za ljudsko zdravje in korist bolnika? Niti iskrica sočutja ali skrbil, ker sam izjavlja, da hoče iznajdbo najprej sam izkoristiti, torej ž njo obogatiti, zato je ne mra izročiti javnosti in splošni uporabi. Ali ni upravičen sum, da gre samo za rafinirano spekulacijo na ljudsko lahkovernost in sugestibilnost? Slepi pohlep po hitrem in lahkem bogastvu pa lovi le zlate mušice in izpušča zlate slone. Zdravniki g. Poljšaku niso nevoščljivi, nasprotno,

privoščijo mu še več, nego sam želi, namreč vse tiste razpisane bogate nagrade v frankih in dolarjih, tisti zlati spomenik pa za nameček, da postane čez noč večkrat milijonar in veleslaven mož, ako je le trohica istine v njegovi iznajdbi. Zakaj torej ne izroči iznajdbe strokovni komisiji v preiskavo, ako je res prepričan o uspešnosti svojega zdravila? Bogastvo in slava mu ne uideata.

In zdravilni uspehi? V modernem prosvetljenem času pozna vsak izobraženec psihološko in znanstveno razloženo moč sugestije. V gotovih pogojih more vsak človek sugestivno vplivati in v funkcionalnih obolenjih uspešno zdraviti. Ali znanstveno je dokazano, da organične izpremembe (rak) še niso dostopne sugestiji. Sugestija je torej nevarno, dvorezno sredstvo, kakor n. pr. orožje, dinamit, ki ga zakon dovoljuje le gotovim, zanesljivim osebam. Psihoterapija ali sugestivno zdravljenje se sme dovoliti le strokovno izobraženemu zdravniku, ki natančno pozna meje med funkcionalnim in organičnim obolenjem, ki v primeru organskega obolenja (raka) nasvetuje z zgodnjo diagnozo edino pomoč, zgodnjo, pravočasno operacijo.

Radikalni klub ni glasoval o zaupnici g. Vukičeviću

— Beograd, 1. junija. Včeraj popoldne od 6. do 8. se je vršila seja radikalnega poslanskega kluba, o poteku katere pa se še danes doznajajo zanimive podrobnosti, ki dokazujejo, da je imel g. Vukičević sroči v radikalnem klubu izredno težak dan, pa tudi da so vesti o nekaki zaupnici g. Vukičeviću, ki so jih širili on in njegovi tovariši, falsificirane. O zaupnici se sploh ni glasovalo. Na dnevnem redu je bila razprava o spomenici glavnega odbora, ki vsebuje, kakor znano, strahovite obtožbe proti g. Vukičeviću in njegovi vladi. Gosp. Vukičević se je hotel razpraviti o tej spomenici izogniti na ta način, da je takoj po otvoritvi se je zahteval, naj klub glasuje o zaupnici. O tej njegovi zahtevi se je razvila obširna debata, v katero je poseglo okrog 30 govornikov. Vsi najuglednejši prvaki radikalne stranke, izvenemši dr. Lazo Markovića, so najostreje kritizirali postopanje g. Vukičevića ter zahtevali, da se glasuje o zaupnici g. Vukičeviću šele po razpravi o spomenici. Debata je končala s tem, da je pasičevac Ilija Mihačević zahteval glasovanje o tem, ali naj se vrši glasovanje o Vukičevićevem predlogu poimeno ali s vstajanjem. Mihačević je hotel s tem preprečiti poimeno glasovanje, ki bi neimenovito dovedlo do razcepa radikalnega kluba. Samo o tem predlogu se je glasovalo.

OSTAVKA ZAGREBSKEGA VELIKEGA ŽUPANA

— Zagreb, 1. junija. Že več dni se govori, da je zagrebški veliki župan dr. Bogdan Stopar podal ostavko. Po naših informacijah dr. Stopar še ni podal ostavke. Ker pa se je na zadnjem sestanku zagrebških demokratov pojavilo proti njemu odkrito nezadovoljstvo, je izjavil, da bo svoje mesto dal na razpolago demokratskemu poslanskemu klubu (!). Kakor se doznava, se bo o usodi dr. Stoparja odločilo na konferenci prečasnih demokratov dne 3. junija v Zagrebu.

Poziv poslancem KDK

— Beograd, 1. junija. Predsedstvo kluba KDK poziva vse člane kluba, da se zanesljivo udeležijo klubove seje, ki se vrši v četrtek dne 7. junija ob 4. popoldne. Radi važnih sklepov je navzočnost vseh poslancev nujno potrebna.

» Krasne dunaj, otroške obleke od 34 Din dalje te pri Kristofč-Bučar. Stari trg.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 0—22.9375, Berlin 13.6875 (13.6025), Bruselj 0—7.932, Budimpešta 9.914 — 9.944 (9.929), Curih 10935 — 10965 (1095), Dunaj 7.982 — 8.012 (7.997), London 277.06 — 277.86 (277.46), Newyork 56.71 — 56.91 (56.81), Pariz 222.75 — 224.75 (223.75), Praga 168.1 — 168.9 (168.5), Milan 0—299.5.

Elektr. Investicijsko 91.5 den., Celjska 158 d., Ljubljanska Kreditna 128 den., Praštediona 880 den., Kreditni zavod 165—175, Vovče 105 den., Ruše 280—300, Stavbna 56 den., Sešir 105 den.

Lesni trg. Tendence nespremenjene. Zaključena sta bila 2 vagona, in sicer 1 vagon bukovihi testonov, monte, media 23, foo. vag. Sušak po 530 in 1 vagon tramečev, 2-3, foo. vag. Sušak po 320.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 799.70, Berlin 13.6025, Praga 168.50, London 277.46, Milan 299.5, Newyork 56.81, Curih 10.95.

Elektr. Vojna škoda 445.

INOZEMSKE BORZE.

Curih. Beograd 9.132, Dunaj 73.02, Berlin 124.20, Praga 15.37, Milan 27.335, Pariz 20.43, London 23.335, Newyork 518.80.

K otvoritvi letošnjega ljubljanskega velesejma

Jutri ob 9.30 se otvori VIII. ljubljanski velesejem. — Pomen velesejma za gospodarstvo in tujski promet.

Jutri ob 9.30 se otvori na svečan način VIII. Ljubljanski vzorčni velesejem, ki pomeni nov uspeh naše žilavosti in nov korak na poti k sanaciji naših gospodarskih razmer. Velesejem otvori v imenu vlade poljedelski minister g. Stanković. Kralja bo zastopal komandant dravske divizije general Nedić. Svečane otvoritve se udeležijo številni odlični zastopniki našega gospodarskega in kulturnega življenja. Prvič bodo prisostvovali otvoritvi ljubljanskega velesejma tudi jugoslovski inženjerji in arhitekti, ki se v velikem številu udeležijo letošnje glavne skupščine svojega združenja v Ljubljani. Tako bo že otvoritev v znamenju napredka te važne gospodarsko-propagandne ustanove in prepričani smo, da bo letošnji velesejem dosegel vsestransko velik uspeh.

Pesimisti so mnenja, da so se velesejmi kot povojni pojav pri nas že izživel in da ne morejo računati na trajni uspeh. Toda ljubljanski velesejem dokazuje nasprotno. Od leta do leta se polnijo razstavnih prostorov z vzorci najrazličnejših izdelkov, vsako leto nudi naš velesejem pestrejšo in zanimivejšo sliko gospodarske delavnosti in vsako leto je zanimanje razstavljalcev in posetnikov večje. To dokazuje, da ljubljanski velesejem nima samo pravice do obstoja, marveč da je našemu gospodarstvu nujno potreben. Da nimamo velesejma, bi bil položaj naše industrije, trgovine in obrta neprimerno težji, kakor je zdaj in naši gospodarski krogi bi v veliko večji meri občutili splošno stagnacijo in zastoj v poslovanju. Vsakoletni velesejem privabi mnogo interesentov in tako se poslovni stiki kljub težki gospodarski krizi uspešno razvijajo. Pomen velesejma kot propagandnega sredstva je neprecenljiv. Velesejska uprava dela že vsa leta obširno propagando, ki jo je letos tako izpopolnila in razširila, da zasluži vse priznanje za svoje neumorno delo. Na tisoče okusno izdelanih reklamnih letakov je šlo ne samo širom Jugoslavije, marveč tudi v inozemstvu, na tisoče umetniško izdelanih razglednic je poslala velesejska uprava na vse strani, da privabi čim več posetnikov in interesentov. Da naš velesejem ni omejen samo na ožji krog domačih razstavljalcev in interesentov, priča že dejstvo, da prinašajo francoski listi obširne članke, s katerimi so zainteresirani francoske gospodarske kroge za ljubljanski velesejem tako, da se je število francoskih razstavljalcev v primeri s prejšnjimi leti znatno pomnožilo in da je pričakovati tudi večjega poseta interesentov iz Francije. Isto velja za Češkoslovansko, Avstrijo in Nemčijo. Tako se krog razstavljalcev in posetnikov ljubljanskega velesejma vedno bolj širi in s tem je dovolj jasno rečeno, da naše gospodarstvo to ustanovo nujno potrebuje.

Velesejem pa ni samo važen regulator gospodarskega življenja, marveč je eminentnega pomena tudi za tujski promet. Tujci, ki si hočejo ogledati Ljubljano in neštete naravne lepote Slovenije, porabijo ugodno priliko, ko imajo polovično vožnjo in tako privabi velesejem v Slovenijo mnogo tujcev, ki bi sicer ne prišli k nam. Zato je dolžnost nas vseh, da velesejem podpiramo in da mu omogočimo čim večji razmah.

Ob otvoritvi VIII. ljubljanskega vzorčnega velesejma bi bilo želeli, da spoznajo ne samo vsi gospodarski krogi, marveč tudi drugi merodajni čimtelji, da je ta ustanova za Slovenijo in Jugoslavijo sploh vitalnega pomena. To spoznanje naj bi prodrla tudi

v najširše plasti našega naroda, tako da bi dobil velesejem značaj vsenarodne prireditve in da bi se krog njegovih prijateljev čim bolj povečal. Velesejmu pa želimo, da doseže v moralnem in gmočnem pogledu čim večji uspeh, tako da bo vsaj deloma nagrado naporno delo, ki ga je opravila sejska uprava.

— **Razstava umetnin na Ljubljanskem velesejmu od 2. do 1. junija.** Posebno privlačno točko bo tvorila razstava modernih umetnin, ki bo nameščena v paviljonu «K». V okusno aranžiranem prostoru razstavijo svoja slikarska, kiparska in grafična dela vsi pomembnejši umetniki povojne generacije. Splošni slikarsko-kiparski razstavi je pridružen razvojno urejen propagandni oddelek, ki bo nazorno pokazal razvoj naše moderne umetnosti v zadnjem desetletju. Dekorativni oddelek bo vseboval: knjižno opremo, tipografske izdelke, sobno dekoracijo, pohištveno opremo, keramiko in orodsko in scenarijo. Razstava bo prva te vrste pri nas in bo vzbudila zanimanje med vsemi krogi. Priredijo jo društvo «Umetniška Matica». Udeležijo se prireditve, da omenimo le nekaj imen: Lojze Dolinar, Fr. Gorše, B. Jakac, G. A. Kos, brata Kralj, M. Maleš, Iv. Napotnik, V. Pilon, D. Serajnik, Fr. Stiplovec, A. Trstenjak, brata Vidmarja in Fr. Zupan.

— **Stanovanjski odsek Ljubljanskega velesejma** bo tudi letos permanentno posloval na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Vsi posetniki velesejma, ki žele prenočiti, naj se obračajo pri svojem dohodu v Ljubljano v stanovanjskih zadevah na ta odsek.

— **Razstavljalci se opozarjajo**, da bodo dobili na velesejmu lahko vse informacije o kupcih, kateri bodo pri njih naročili blago na daljšo kreditno dobo. Take informacije bo dajalo na velesejmu Društvo industrijev in trgovcev v Ljubljani.

— **Velesejem je dostopen občinstvu** v soboto dne 2. junija od 11. ure dopoldne naprej.

— **Novinarske legitimacije.** Uprava ljubljanskega velesejma je naročila vsem svojim organom, da imajo novinarji, ki se izkažejo s predpisano legitimacijo Novinarskega združenja, vsak čas svoboden vstop v vse velesejske razstavne prostore. Zato velesejsko ravnanstvo letos redakcijam ne bo pošiljalo velesejskih legitimacij, ker zadostujejo novinarske.

— **Najpraktičnejši pouk o razvoju in stanju našega gospodarstva** nudi vsem slojem ljubljanski velesejem. Istočasno pa vzbujajo tudi nacionalno zavest, saj je velesejem edini forum, kjer je praktično prikazana delavnost, zmoglost in organizacijski talenti Slovencev. Nikomur naj ne bo žal 10 dinarjev za vstop na sejmšče, vsaj je ta vstopnina v primeri s tem, kar velesejem nudi poučnega in zanimivega, malenkostna. Odložite svoje izlete na prihodnje nedelje in izkoristite čas prireditve velesejma za koristni obisk.

— **Alkoholizem s svojo razširjenostjo in slabimi posledicami za duševni in telesni razvoj pri nas naravnost triumfira.** Na vprašanja zdravstvenih oblasti v letu 1926, ali ima naše ljudstvo kake zdravju škodljive navade in katere je navedlo izmed 60 okrožnih zdravnikov 36 kot najpogubnejšo navado — pijančevanje. Protialkoholni oddelek na Stalni higijenski razstavi na Velesejmu v Ljubljani dovolj jasno priča, da je narod, ki se udaya alkoholu, zapisan smrti.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Senzacionalna ovadba v Vel. Bečkereku. Mrtvec v čolnu. — Strogo kaznovani demonstranti. — Štrajk maturantk.

V Velikem Bečkereku imajo zopet senzacijo, ki je vzbudila pozornost javnosti v vsem Banatu in Voivodini. Veliko županstvo beogradske oblasti je namreč predvčerajšnjim vložilo pri državnem pravdniku v Velikem Bečkereku ovadbo proti Nebojši Čosiću, bivšemu šefu policije v Velikem Bečkereku in poznejšemu sreskemu poglavarju v Vrhu. Čosića obtožujejo, da je ponorel pol milijona Din, določil za popravilo cest, a ovadba je vzbudila splošno senzacijo v Velikem Bečkereku, kjer je bil Čosić znan in je igral odlično vlogo v najboljši družbi ter se udeleževal tudi politično. Čosić se je v kratkem času povzpelo do odličnega socialnega položaja in obetala se mu je sijajna kariera, ki jo je pa ta ovadba najbrž onemogočila. Čosić izvira iz odlične starobejske rodbine in je že pred vojno pobegnil v inozemstvo. Nekaj let je bil novinar, potem je postal gledališki igralec, dokler ga niso imenovali za tajnika gledališča v Skoplju. Med vojno se je posebno odlikoval kot dobrovoljec in po vojni je prišel v Subotico, kjer je postal namestnik šefa obmejne policije. Nato je bil premeščen v Beždan in odšel v Topolo, kjer je bil sreski poglavar, kmalu nato je bil premeščen v Veliki Bečker kot šef policije. To mesto je dobil po protekciji dr. Ninčiča, kateremu je storil velike usluge. Pri občinskih volitvah v Velikem Bečkereku so ugotovili razne nepravilnosti in tudi dokazali, da je Čosić izbral svoj položaj. Ko je bil imenovan Svetislav Raić za velikega župana beogradske oblasti, je Čosić podal ostavko na svoj položaj. Čeprav ni imel službe, je živel razkošno in zapravil denar na debelo. To je opazila tudi policija, kateri se je zdel mož zelo sumljiv. Uvedena je bila preiskava in

izkazalo se je, da je Čosić pomeveril pol milijona Din iz fonda drumarine. Čosić iz Velikega Bečkereka odšel v Beograd, kjer sedaj živi. Nekemu bivšem usvojenemu šefu je zaupal, da je vzel denar iz drumarine, toda uporabil ga je v strankarske namene ob priliki volilne agitacije za dr. Ninčiča.

— **S Sušaka poročajo**, da je neki mornar našel v čolnu, ki je plaval v kanalu s strani Reke, mrtveca. Od daleč je izgledalo, kakor bi nekdo v čolnu spal. Mornar se je čolnu približal in ko je hotel nenavadnega čolnarja zbuditi, je opazil, da je mrtvec. Truplo je bilo že mrzlo in trdo. Mornar je takoj obvestil policijo, ki je odredila, da so mrtveca odpeljali v mrtvašnico. V žepu so našli legitimacijo na ime Jakov Pravdašič. Truplo bodo obducirali, da doženejo vzrok smrti. Najbrž se je Pravdašič zastrupil v samomorilnem namenu.

— **Sarajevska policija** je med demonstracijami proti Italiji aretirala 24 oseb. Po zaslišanju jih je obdržala v zaporu in jih obsodila na 15 do 20 dni zapore. Obsodbo je veliki župan tudi potrdil. Policija v Sarajevu je bila pri demonstracijah izredno energična in brezobzirna. Ravno tako energična je bila pri podeljevanju kazni. Policija je tudi izdala naredbo, ki svari meščane pred demonstracijami in bo vsakogar, ki se ne bo pokoril, eksperimentalno kaznovala. Med Sarajevčani je postopanje policije pri demonstracijah povzročilo veliko ogorčenje, ker so policaji obdelovali celo žene in otroke s puškimi kopalci. Zanimiva je tudi izjava sluga Ante Bašića, ki je izredno podoben Mussoliniju. Ker se je bal, da bi ga demonstranti na ulici zamenjali z italijanskim diktatorjem, je v časopisu iz-

avil: Jaz Ante Bašić, sluga pri sarajevskem okrožnem sodišču, izjavljam, da nisem identičen z rimskim Mussolinijem, razen tega, da me je neki sodni svetnik imenoval Mussolini, ker sem mu zelo podoben. S tem ugotavljam, da imam patriotsko srce in če bi šlo po mojem, bi pojedel svojega rimskega dvojnika živega.

— **Iz Subotice poročajo**, da je na tamšnjem učiteljskem izbruhnila stavka maturantk. Direktor tega zavoda je namreč že del časa na bolniškem dopustu in nadomestuje ga neki star profesor, ki je sprt z vsem proforskim zborom. Ko je direktorjev namestnik ocenil izpitno pismo nalogo povoljno, je glasovalo proti pet profesorjev tako, da bi moralo pet maturantk ponavljati zadnji razred. Ker so maturantke prepričane, da so žrtve proforskimi sporov, so se izjavile solidarne s padlimi kolegicami in sporočile izpitni komisiji, da ne gredo k maturi, dokler ostanjejo v izpitni komisiji profesorji, ki so glasovali proti petorici maturantk. Predsednik zrelostnega izpita je moral izpiti odgovoriti in prijaviti stavko maturantk prosvetnemu ministru. Predsednik je tudi izjavil, da vladajo na šoli zelo nezdružne razmere, ker šola ni imela pravega voditelja in so bili baš pred zrelostnim izpitom prepri med profesorji na vrhuncu. Od padlih učenk sta dve Hrvatice in tri Srbinke. Vse so iz Subotice. Starši teh so odpotovali v Beograd k ministru prosvete Grohu, ki je subotički poslanec, da ga zaprosijo za intervencijo.

Napredovanja v naši vojski

Napredovali so v pehoti: za rezervne kapitane I. klase kapitani II. klase Josip Planer, Vojko Koprivnik, Veljko Oražem, dr. Alojzij Juvan, dr. Milan Grmek, Alfonz Cepuder, Josip Birs, Boris Černe, Josip Videmšek, Ivan Bukovec, Oroslav Železnik, Viktor Pirnat, dr. Janko Olip in Viktor Rogina; za rez. kapitane II. klase poročnik Martin Zupančič, za poročnike podporočniki: Anton Bitenc, Anton Kregar, Josip Gregorič, Jože Arko, Ernest Tomec, Ciril Dolenc, Josip Bencelj, Josip Kovač, Janko Müller, Srečo Majer in Hinko Širočelj; za podporočnike naredniki - enoletni prostovoljci Franc Ferik, Slavko Šabovec, Josip Glaser, Ivan Brajčin, Josip Novak, Albert Žerjav, Ivan Zabelj, Viktor Kokalj, Ivan Premrl, Bogomir Avsenjak, Ivan Kavčič, Vinko Derenda, Josip Petrun, Josip Pokoren, Martin Flegar, Anton Primožič, Karel Stefančič, Hugo Pezdirec, Ernest Benc, Ivan Kopriva, Peter Lang, Jakob Milnar, Srečko Pečar, Janko Moder, Alfred Janko, Viktor Češnovar, Anton Korošček, Mirko Koželj, Marjan Marolt, Filip Slokan, Stanko Burja, Franjo Molk, Dragotin Domnik, Franjo Toni, Zorko Kotnik, Josip Grahek, Ante Tavčar, Vinko Strahovnik, Dinko Novak, Leopold Keller, Bogomir Plut, Josip Kampus, Karlo Predan, Ivan Čedilnik, Ljubomir Furlan, Dragotin Pečnik, Josip Brajer, Alojz Petek, Ivan Puž, Branko Fec, Blaž Lah, Vladimir Ječmen, Ivan Šverko, Ivan Perko, Adelbert Potocnik, Karlo Pleiveš, Emil Kostanjež, Vekoslav Bartl, Karlo Plavec, Josip Podboj, Viktor Kopa, Ivan Avbelj, Franjo Bartol, Anton Behehar, Stane Bizjak, Rafael Bažar, Anton Bahovec, Zvonimir Bajuk, Josip Bere, Lojze Vrbovec, Friderik Vidmar, Stanko Voje, Franjo Vajda, Ivan Wolf, Vladimir Vinek, Valentin Višak, Anton Weiss, Jože Greile, Stanko Gorup, Ludvik Grafenauer, Avgust Golob, Oton Golob, Josip Golf, Josip Grof, Josip Dolence, Danilo Delkin, Adolf De Costa, Milan Erker, Josip Zupan, Henrik Zdešar, Mirko Jančigaj, Jože Kramar, Vladimir Korbar, Slavko Kovač, Ivan Kanc, Pavle Kogovšek, Franjo Košca, Miljutin Kavčič, Edvard Križnar, Franjo Kinc, Franjo Kolar, Rudolf Kasig, Lojze Lovrenčič, Jože Lukša, Franc Lužak, Franjo Lončar, Ivan Lorber, Lojze Merčun, Anton Muteč, Stanko Pavlič, Viktor Pregelj, Franc Petrič, Franjo Plevelj, Maks Podpečan, Janko Pušenjak, Silvi Perhovec, Anton Pihler, Milan Požega, Anton Rožet, Franjo Remškar, Rudolf Resnik, Vladimir Skaza, Janez Sajovic, Alfonz Skala, Anton Strah, Konrad Tovarnik, Josip Tršar, Anton Udir, Josip Furman, Ivan Furlan, Franc Ferlug, Janko Fejs, Josip Hafner, Franjo Cvar, Rudolf Cigerl, Vojislav Česar in Vinko Štrukelj. Za rez. kapitane II. klase poročniki Franjo Tičak, Ivan Primožič, Karlo Jakopac in Rajko Pavlin, za poročnika podporočnika Ivan Pahernik in Bogdan Kurbus.

— **V artiljeriji**: za rezervne kapitane I. klase kapitani II. klase Mirko Goršek, Fran Čuden, Josip Hudovernik, Alfonz Sirk, Stane Premelj in Stanislav Pelan; za rez. kapitane II. klase poročnika Viktor Merljak in Anton Ulm, za rezervnega poročnika podporočnik Mirko Lindtner, za podporočnike naredniki - enoletni prostovoljci Milan Naprt, Josip Grušovnik, Josip Dijak, Gobjmir Tomišek, Alojz Obersna, Igor Villan, Ante Goslar, Zoran Lapajne, Ciril Petovar, Josip Lojč, Miroslav Komel, Franc Lužar, Karlo Polajnar, Zeljko Klemen, Evgen Kon, Ivan Winter, Josip Majdak, Zdenko Pipuš, Josip Grünwald, Vladimir Poljak in Franjo Černeč.

— **V inženjerjski stroki**: za rezervnega kapitana I. klase kapitani II. klase Josip Teržar, za rezervnega kapitana II. klase poročnik Franjo Seunig, za poročnika podporočnik Ferdinand Sinkovec, za rezervne podporočnike naredniki - enoletni prostovoljci Savo Poljanec, Franjo Levčič, Ladislav Jug, Franc Šitar, Stanko Krulac, Filip Babnik, Oskar Jug, Albert Prodan, Ivan Bole, Ivan Požnel, Rihard Klemen, Rado Perik, Vekoslav Kiš, Stojan Možina, Franjo Mikuz, Josip Pavlič, Franc Jurhar, Rajko Hvala, Stanislav Planinšek, Ernest Miklič, Josil Golda in Radovan Zupančič.

— **V ekonomski stroki** za podporočnike naredniki enoletni prostovoljci Miroslav Iskra, Boris Grad, Lovro Vavpot, Anton Plestenjak,

Franjo Klemenc, Josip Košenin, Jožef Končar, Josip Gol, Dragotin Kovač, Franjo Šmid, Karol Jug, Bogomir Mayr, Franjo Lah, Hinko Šmuderl, Ferdo Pikler, Karel Špeglič, Miroslav Milavec, Milan Kavčič, Ivan Plestenjak, Franjo Golec, Bruno Zajec, Viljem Baltezar, Alojz Catar, Alfonz Pipus, Ivan Šega, Josip Marchiotti, Franc Golob, Franc Debeljak, Franc Mehle, Adolf Magajna, Janez Velman, Jožef Kiš, Anton Štaker, Jože Pikart, Marijan Mužjak, Stanislav Guštin, Edvard Floršič, Lovro Toplak, Janez Lovše in Franjo Novak.

— **V konjenici** za rez. podporočnika narednika - enoletna prostovoljca dr. Ivan Arko in Stane Šmid; za sanitetni stroki za rez. kapitana II. klase poročnika dr. Ferdinand Korun in Anton Cigelj, za rez. sanitetne poročnike absolvirani medicini dr. Rudolf Rožič, dr. Josip Ivanjšek, dr. Ivo Fuchs in dr. Vinko Klobučar; v zrakoplovstvu: za rez. podporočnika naredniki - enoletni prostovoljci Hinko Frankl, Miroslav Pintar, Albert Gogolj, Julij Jarac, Jožef Puhar, Vladimir Bedenk, Zvonimir Meglar in Viktor Erat; v artiljerijsko - tehnični stroki: za rez. podporočnike Vekoslav Fuger, Karel Rajk in Leon Knez; v inženjerjsko tehnični stroki za rez. podporočnika Vladimir Rovšek; v sodni stroki za rez. administrativnega podporočnika Franjo Avsenjak; v veterinarski stroki za rez. kapitana II. klase poročnika Jože Samac, Stanko Arko in Josip Jenko.

Mladini neprimerno in prepovedano!! Danes: ob 4., 8. in 9. uri. Zajnost grešne hiše v Alžiru

»Ufa« vefilm napete vsebine.

V rokah podlega trgovca z belim blagom. Padec v greh. Mondena ženska. Šhajališče zvodnikov. Črncev, odalisk in prosti-tutk. Orgije. Osveta mornarja. Pretep v javni hiši.

Velenapeto od začeta do konca! V glavnih vlogah Marija Jakobini in drugi izvrstni »Ufini« zvezdniki. Globoko zniž. let. cene. Tel. 2124. Elitni kino Matica.

Naša akademska omladina proti fašizmu

V Ljubljani so se snoči vršile manifestacije v znak solidarnosti z beogradske akademsko omladino, a obenem so se ponovile demonstracije proti italijanskemu fašizmu. Spontano so se zabele okoli 18. zbirali na Kongresnem trgu skupine ljudi, ko so doznali, da se vrši v avli univerze protestno zborovanje akademikov. Zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 200 akademikov, je bilo zelo viharno. Predsednik SSLU jurist g. Vladimir Šuklje je otvoril protestni shod ter med drugim prečital brzojavko beogradske akademikov, ki se izrekajo solidarne z ljubljano v borbi proti italijanskemu prodiranju na Balkan. Shod je trajal približno pol ure ter so govorili gg. Iskra, Kreft in Karadole. Shod je med viharjem odobravljanjem in vzklikanjem sprejel kratko resolucijo, ki zahteva sistiranje nettunskih konvencij in eksperimentalno kaznovanje vseh krivcev, ki so zagrešili krvoprelitje v Beograd. Obenem je SSLU odposlal v Beograd in Zagreb svojim tovarišem pozdrave v znak solidarnosti. Proglasa je bila tridnevna stavka, ki se je pričela danes in bo trajala do ponedeljka.

Po zborovanju so akademiki v vrstah zapustili avlo ter hoteli odkorakati na Kongresni trg. Oddelek policije jim je zastavil ob rampi pot. Stražniki so zavili pendreke in v nervoznosti začeli potiskati akademike nazaj proti univerzi. Pred glavnim vhodom pod balkonom je nastala silna panika in čuditi se je, da ni bil kdo težje ranjen ali pohojen.

Stražniki so udrihali vseppek po glavah. V splošni gneči so bile razbite pri notranjih vratih tri velike šipe. Škoda znaša nad 500 dinarjev. Končno so akademiki zaprli velika vrata ter tako preprečili policijski vstop na svobodna akademska tla. Šest stražnikov je ostalo pred glavnimi vrati. V notranjosti univerze je nastalo živahno vrvenje. Akademiki so iztaknili na dvorišču rezervno zalogo opeke. Drugim pa se je posrečilo priti skozi kabinet prof. dr. Grošlja na balkon, kamor so znosili veliko množino na drobce razbite opeke. Z balkona se je nato pričelo bombardiranje na Kongresnem trgu stojišče policije. Veliko paniko je imel občinstvom povzročil pojav rešilnega avta, ki je odpeljal dijaka Ivana Vuka na njegovo stanovanje, ker mu je prišlo slabo. Okoli 7.30 se je pojavil na Kongresnem trgu oddelek žandarmerije.

— **Od dogodkih na univerzi** je bil obveščen sekretar g. dr. M. Smalc, ki je takoj odhitel na univerzo. Na kongresnem trgu je protestiral pri policijskemu direktorju dr. Gustinu proti temu, da je policija udrla na akademsko tla in nato zaprosil, da se naj s trga umakne orožništvo, nakar se bodo akademiki mirno razšli. Orožništvo se je res kmalu umaknilo pred nunske cerkev. Sekretar dr. Smalc je pozval v avli zbrane akademike, naj se mirno razidejo. Pomirjevalne besede dr. Smalca so dosegle uspeh na akademiki so mirno zapustili univerzo.

Kmalu okoli 20. so se s Kongresnega trga razvile demonstracije, toda do večjih incidentov ni prišlo nikjer. Pred francoskim konzulatom so demonstrantje zapeli marselejo, nakar so v večji skupini odkorakali pred justično palačo in dalje po Miklošičevi cesti do agencije Cosulich Line, kjer so vzgeli nekaj kamnov v roletje. Pred justično palačo so se odigravali obžalovanja vredni

prizori. Tu so stražniki neusmiljeno udrihali po demonstrantih. Demonstracije po mestu so trajale pozno v noč.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 1. junija 1928; katoličani: Angela; pravoslavni: 19. maja Radovan. Jutri: Sobota, 2. junija; katoličani: Mar-celin; pravoslavni: 20. maja Velimir.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: »Stilmondski župan«.
Opera: »Il. baletni večer«.
Kino Matica: »Tajnost grešne hiše v Alžiru«.

Ljudski kino ZKD (Ideal): »Lavina«.
DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Sušnik, Marjin trg; Kurak, Gosposvetska cesta.

Prosveta Ljubljanska drama

Jérôme K. Jérôme: Fanny, tete, strici itd. Eden najboljših angleških humoristov, znan in priljubljen tudi na Nemškem, kjer imajo prevedena menda vsa njegova leposlovna in dramska dela, ni tujec niti na ljubljanskem odru. Jérôme K. Jérôme je bil rojen l. 1859. v Walsallu, in ako je ta »Fanny« z njenimi tetami, strici, sestricami, bratanci idr. sorodniki njegova poslednja komedija, je postal mož zelo krotak, pletek in povprečen. Toda ostal je močnejši odreske tehnik, izvrstno karakterizira in ima še vedno ljubezniv humor. Komedija podaja igralcem zelo zahvalne vloge, in popolnoma slabo se taka stvar sploh ne da igrati, dobri igralci pa nedvomno dosežajo velike uspehe. Ne vem, iz kakšnega jezika je bila prevedena, mislim pa, da Prešernovega stih, da nam kdo smolče trobenta: Memento mori! ni v originalu in da ni uporabljen za — dovpij ... Puritansko moralna igrice v kateri avtor prezira verjetnost in utemeljevanje ter pušča marsikaj neposlanega, je tudi našo publiko prijetno zabavala. Predstava v režiji g. Škrbinceva je bila v celoti prav dobra, ker so vsi sodelujoči podajali zanimive in dosti originalne osebe, ker je bil tempo veseligerško bistri in nagel ter se je vseh četvero kratkih aktov odigralo v simpatično okoliščino popolnoma zadovoljivo. Iv. Vavpotičeva soba z velikim potretom prve ladv, biveš mesarske hčeri, je bila prav simpatična.

Glavne vloge so tri: Fanny, bivša barska pevka, najmlajša lady, ki jo igra gđc. Debeljakova živahno, naravno in prav prijetno brez pretiravanja, njen mladi mož, lord slikar, ki ga predstavlja z vsoto toplota g. Jan, da si mu vloga ne daje prilik, da bi se odlikoval, in komorni sluga Martin, Fannyin stric, konservativen puritanec, ki ga igra g. Cesar v mimiki, boji in v vseh detajlih igre imenitno. Največji epizodni vlogi sta zdravnikova (g. Lipah) in Fannynega bivšega tovariša, prijatelja in morda še česa intinnejšega (razmerje ostane nejasno), ki ga predstavlja v prav ugodni maski g. Jerman; ostale manjše vloge imajo gg. Medvedova (izvrstne miš), Juvanova in Balatkova (dvoje sester frapantne enakosti zunanje in po značaju), Mira Danilova, Sancin in Rakarjeva (zelo komična). Vsi so prav dobri. Tudi nastop Fannyinih bivših barskih tovarišev je bil posebej zadovoljivo, dasi bi si želel v plesu še več; med temi sta bili zlasti gđc. Silva Danilova (z naskokom) in gđc. Vida Juvanova imenitni. Publika je živo ploskala in na rampo je prišlo celo mnogo cvetja.

V celotni torej prijetno zabavna igrice, ki se igra prav zadovoljivo in bo zlasti širši, nedeljski publikli brez dvoma ugajala.

Fr. G.

Sport

— **Službene objave LHP-a** (iz seje u. o. dne 31. V.). Protest SK Mure proti verifikaciji prvenstvene tekme SK Mura : 1. SK Maribor se iz principielnih razlogov in radi nezadostne utemeljitve zavrne. — Prošnji SK Mure za odločitev prv. tekme SK Ptuj : SK Mura upravl. odbor ne more ugoditi iz razloga, ker je prepozno vložena, vendar pa u. o. nima ničesar proti preložitvi v slučaju, da se klubna medsebojna sporazumetna. SK Mura naj izposluje pristaneke SK Ptuj za zaproseno preložitve. Tekma pa se mora v vsakem slučaju odigrati najkasneje dne 7. junija. — 1. SSK Maribor se ponovno poziva, da v roku treh dni pošlje obračun prv. tekme SK Mura : 1. SSK Maribor ter istočasno odvode 50stotni neto dohodkov (službene objave z dne 15. in 25. V.). V nasprotnem slučaju se kaznuje po § 51 kaz. prav. z globo Din 50. — Za prv. tekme dne 3. VI. se delegirajo sledeči sodniki: SK Ilirija : SSK Primorje z Savo Sancin, namestnik g. Dobner. SK Ptuj : SK Mura z Vojlag, namestnik g. Peterka. — Delegirani sodniki se pozivajo, da ne morejo voditi poverljenih tekem. — Nadaljevanje sledi. — Tajnica.

— **Iz sekcije Z. N. S. (Službeno.)** Delegirajo se: 2. t. m. Ilirija : Gr. Sportklub g. Betetto; 3. t. m. ob 16. Ilirija rez. : Jadran rez. g. Pevalek, ob 17.30 Ilirija : Gr. Sportklub g. Ahčan; ob 17.30 na igr. Primorja Maribor : Primorje sodnik iz Zagreba, namestnik g. Deržaj; Primorje rez. : Hermes rez. g. Šetina. V Novem mestu sodi Elan : Reka g. Cimperman. — Gg. kandidati se opozarjajo, da se zanesljivo udeležijo otvoritve tečaja v soboto dne 2. t. m. ob 20 uri v kavarni »Evropa«. — Tajnik.

— **Sportklub (Gradec) : Ilirija.** V soboto ob 18., v nedeljo ob 15., igratiše Ilirije. Gradski Sportklub, ki absolvirava jutri in v nedeljo dve mednarodni nogometni tekmi z SK Ilirijo, je kot novi prvak Gradca gotovo interesanten gost. Skoro kompletni Sportklub je zmagovito zastopal barve Gradca v medmestni tekmi z Mariborom (3:1) in Zgornjo Slatkovo (5:1), njegova zadnja kubuska rezultata sta 2:0 v prvenstveni tekmi proti GAK-u, 3:1 proti dunajski Hakoab. — Moštvo je na glasu, da dosega dunajske profesionalne klube, vodi ga avstr. internacionalce Kowanda, ki igra srednjega napadalca. Tekmi se vršita ob vsakem vremenu, pričetek nedeljske tekme je vsled ponovnega prvenstvene finala določen na 15. uro.

— **Službeno iz LNP.** Na dopis velikega župana ljubljanske oblasti štev. U. broj 8728-III od 19. V. 1928 se poziva klube v področju LNP-a, da takoli, najkasneje na do 3. VI. 1928 javijo podpisane sedanjí sedež kluba (ulica in hišna številka) ter ime in položaj klubovega predsednika. Vsako prekoračenje termina se bo strogo obravnavalo. V. Cimperman, tajnik L. Emonska cesta 10. — **Propaganda kazenska tekma.** Propaganda na hazenska tekma, ki bi se imela vršiti včeraj, se vsled neugodnega vremena preloži na ponedeljek 4. VI. ob 17.30. Kupljene vstopnice ostanejo v veljavi. Tekma se vrši na igrišču Atene.

Dnevne vesti.

— **Kraljev zastopnik na kongresu jugoslovenskih inženjerjev.** Kako nam javljajo, je kralj Aleksander določil kot svojega zastopnika na kongresu Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov komandanta dravske divizije generala Miljutina Nedića. Zanimivo je, da je to prvi slučaj, da prisostvuje kraljev zastopnik kongresu jugoslovenskih inženjerjev, kar pomeni, da pripisujejo vodilni faktorji temu kongresu največji pomen. Priprave za kongres so v polnem teku. Danes ob 20.45 pridejo v Ljubljano prvi delegatje iz Novega Sada.

— **Tudi naši akademiki na Dunaju protestirajo.** Jugoslovnsko akademsko združenje »Sloga« na Dunaju je sklicalo protestno zborovanje proti netunskim konvencijam, na katerem je bila sprejeta sledeča resolucija: Na svoji skupščini, ki se je vršila 29. maja, je jugoslovnska akademika omladina enodušno nastopila v obrambo našega morja in Dalmacije ter potlačeni bratov v Istri, Trstu in Gorici. Svesta si posledic, ki bi jih imel pretrpeti naš narod z odobrenjem netunskih konvencij, je jugoslovnska akademika omladina na Dunaju najodločnejše protestirala proti odločitvi ministrskega sveta, da predloži netunskie konvencije Narodni skupščini. Zato apeliramo na vse člane Narodne skupščine, da ne glasujejo za te konvencije, marveč da energično nastopijo v obrambo našega Jadrana, Dalmacije in zaslužjenih Jugoslovenov v Istri, Trstu in Gorici ter na ta način branijo narodne in državne interese.

— **Glavna skupščina udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov.** Jutri ob 8.12 se pripravejo udeleženci 9. redne glavne skupščine udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov z beograjskim brzovlakom v Ljubljano. Ob 9.30 se udeležijo svečane otvoritve ljubljanskega velesejma, ob 14.15 si ogledajo mestno klavnico, ob 16.30 sestanek članov glavne uprave, ob 17.30 slavnostno predavanje predsednika udruženja ing. Avramovića o komercializaciji železnice, ob 20. svečana predstava v Narodnem gledališču na čast udeležencem, v nedeljo ob 9. svečana seja v proslavo 10letnice osvobodjenja in ujedinitvenja, ob 15. ogled mesta pod vodstvom umetnostnih zgodovinarjev in estetrov dr. Frana Mesesela in dr. Frana Steteta, ob 16. do 19. delo skupščinskih odborov, ob 21. prijateljski sestanek z zakusko v prostorih Kazine. V ponedeljek ob 9. bo nadaljevanje in zaključek skupščine. Popoldne se vrše izleti v okolico Ljubljane v zvezi z ogledi posebnih industrij in tehničnih naprav. Udeleženci skupščine se razdelijo v 6 skupin. Poleg tega pridejo tudi daljše izlete in sicer v ponedeljek na Golico, v torek v Kram, Jesenice, Vintgar in na Bled, druga skupina v Celje, Maribor in Falo, tretja pa v Trbovlje.

— **Novi profesor pomorske vojne akademije.** Za rednega profesorja pomorske vojne akademije je imenovan vpokojeni profesor Trgovske akademije v Ljubljani Friderik Juvančič.

— **Naši zdravniki na Češkoslovaškem.** V sredo je prišlo v Luhačovice 23 jugoslovenskih in poljskih zdravnikov pod vodstvom dr. Boleslava Jakemijaka iz Varšave. Odlične goste je pristrčno sprejela kopališka uprava in jim priredila banket.

— **Potres.** Prof. dr. Belar nam poroča, da so vsi potresomerji observatorija pod Triglavom v sredo ob 9. zvečer zaznali močan bližnji potres v daljavi kakih 400 km.

— **Delavsko alkoholno gibanje v Sloveniji.** Na inicijativo zagrebške delavske abstinentne zajednice je bilo sproženo vprašanje delavskega treznostnega pokreta tudi v Ljubljani in v Celju. V Ljubljani je bila

ustanovljena 19. maja Delavska abstinentna seka emota, v Celju pa akcijski odbor, ki vodi priprave za ustanovitev slične organizacije v Celju. Agende akcijskega odbora vodi trgovski sodelavnik Franjo Česen v Celju.

— **Radosavljevič čisti.** Kako proti ljubljanskemu, tako je nastopil diktator Radosavljevič tudi proti varaždinskemu pododboru udruženja rezervnih častnikov, ki ni odobral vmešavanja središnje uprave v dnevno politiko. Da pomiri razburjene duhove, je prispel Radosavljevič te dni v Varaždin, kjer pa na članskem sestanku varaždinskega pododboru ni dosegel zaželenega uspeha. Zato je bila uprava varaždinskega pododboru brzojavno obveščena, da je razrešena svojih funkcij.

— **Poroka.** Poročila se je danes Mira Kosova, hčerka posestnika in trgovca v Ljubljani, s kapetanom Miloš Milosavljevičem žand. puka I. klase.

— **Vreme.** Včeraj popoldne je kazalo, da se bo zjasnilo, popoldne so se pa pripodili od zapada črni oblaki in nastala je nevihta kakor sredi poletja. Danes jutraj je bilo pravo aprilsko vreme. Dež je lil vse popoldne. Šele proti popoldnevju je ponehal. Barometer je kazal danes jutraj 760 mm, temperatura je znašala 15 stopinj. V nedeljo bo polna luna in morda se vreme obrne na boljše. Včeraj so imeli oblako v Mariboru, Zagrebu, Sarajevu in Dubrovniku, v Beogradu, Skoplju in Splitu pa lepo. Najvišjo temperaturo smo imeli tudi včeraj v Ljubljani in sicer 23.7. V Mariboru, Zagrebu, Sarajevu, Splitu in Dubrovniku so imeli 23, v Skoplju 22, v Beogradu pa 21 stopinj. Temperatura se je po vsej državi nekako izenačila.

Pomladansko slavlje

2. junija ob 16.30 uri 7369
na vežbališču „Atene“ v Tivoliju

Iz Ljubljane

— **Rešilni avto in demonstracije.** Med včerajšnjimi demonstracijami na Konresnem trgu se je pojavil rešilni avto in takoj so se širile govorice, da je nekdo težko poškodovan. V rešilni je rešilni avto naložil in odpeljal dijak Ivo Vuka, sina sodnika stola sedmorice, stanujočega v Tavčerjevi ulici št. 4. Dijaku Vuku je v gneči postalo tako slabo, da se je nezvesten zgrudil na tla. Ker se dolgo ni zavedel, so poklicali rešilno postajo. Med vožnjo se je Vuk zavedel, poškodovan pa sploh ni bil.

— **Edina ljubljanska zvonarna.** Strojnih tovarn in ltvrn v Ljubljani, prej Samassa, razstavi na letošnji ljubljanski velesejmi od 2. — 11. junija 4 zvonove skupne teže 2570 kg v glasovni sestavi D, Fis, A, H. Zastopnik zvonarne je vse dni na sejmšču.

— **Motociklistična dirka v nedeljo 3. junija.** Za to prireditev se vsestransko kaže veliko zanimanje in to tembolj, ker se je prijavilo veliko število tu in inozemskih vozačev. Zlasti za nagrade oblastne skupščine, mesta Ljubljane in Avtokluba bo dirkanje najbolj živahno. Potniški vlak na dirkališče odhaja ob 14.10 iz ljubljanskega glavnega kolodvora ter bo nudil posetnikom dirke ugodno zvezo.

— **Naša »Dečva«** se bo priključila pestri pomladanski sliki na zeleni trati ob priliki »Pomladanskega slavlja« Atene dne 2. junija popoldne v Tivoliju. Naj bi bil ta nastop manifest Slovenke za ohranitev narodnega kroja.

— **Promenadni koncert** odlične muzike dravske divizije bo prijavil marsikoga k »Pomladanskemu slavlju« Atene v Tivoliju, dne 2. junija ob 16. uri in pol. Predprodaja

vstopnic od 20 do 5 dinarjev, Cvetličarna Kosaika, Aleksandrova cesta.

— **Šentjakobska knjižnica v Ljubljani.** Stari trg 11, je izposodila meseca maja 1928 na 3306 strank 11.904 knjig. Knjižnica posluje vsak delavnik od 4. do 8. zvečer in izposoja slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, poljske, francoske, nemške, angleške, italijanske, esperantske knjige in modne liste vsakomur, kdor se zadostno legitimira. Na razpolago novi popolni tiskani imeniki knjig, ki jih kupi, da si napiše številke knjig doma.

— **Razgledne nagrade.** Rok za udeležbo pri žrebanju nagrad v znesku 50.000 Din se z ozirom na načrt, ki je objavljen v »Razgledu«, ki izide v ponedeljek, podaljša do 15. julija 1928. Kdor do izida te številke nima poravnane vsaj nekaj naročnine — ne dobi nobene nagrade več!

— **»Ljudski kino« (Ideal).** Samo še danes nepreklicno zadnjikrat je na sporedu izvrstna filmska tragedija »Lavina«, ki se odlikuje po izredno krasnih alpskih scenah. Vsakomur zlasti pa našim planincem priporočamo ogled tega filma. Jutri nov izvrsten spored.

— **»Življenje rastline v filmu«.** Opozarjamo cenj. občinstvo na najnovejši prvi v Ljubljani se predvajajoči film »Življenje rastlin«. Ta film predvaja ZDK v prostorih letnega kina Matice v soboto in nedeljo dne 2. in 3. junija ter nam prikazuje uspehe razumnega vrtnarstva in poljedelstva. V njem vidimo med drugimi zanimivostmi gojitev semen, vpliv umetnega gnojenja na rast zelenjave, razvoji raznih cvetlic itd. Vsled izredne poučnosti priporočamo ogled tega sporeda vsakomur zlasti našim gospodarjem iz dežele, ki bodo ob priliki velesejma v večjem številu posetili Ljubljano. Predstave se vrše v soboto ob 14.30 in v nedeljo ob 11. uri popoldne.

— **Pozor društva!** Dne 1. julija 1928 pride skupno tri dobrodelna društva iz ljubljanske okolice, veliko ljudsko veselico — prireditev oziroma narodno proslavo za povzdigo naše slavne narodne noše in naše stare in nove dečve. Prosim vsa društva, da se oziro na to in ne prirejajo isti dan veselic ampak pohitite k nam na plan, vse narodne noše in dečve na dan, saj za vas bode obdarili dan! Vozovi za narodne noše in dečve bodo brezplačno na razpolago na treh postajališčih v sredini mesta Ljubljane. Ostali program sledi.

— **Čirli Metodove razglednice** imajo na prodaj v Ljubljani sledeče trgovce: Iv. Bonač, Selenburgova ulica; M. Tičar, Selenburgova ulica; L. Schwentner, Prešernova ulica; Narodna knjigarna, Stritarjeva ulica.

— **Pozor pred goljufom.** V Ljubljani se je pojavil neki goljuf, ki hodi okrog raznih trgovin in tvrdi ter se predstavlja kot zastopnik tvrdke »National«, ki nabavlja registrirane blagajne in jih obenem popravlja. Pri neki specerijski trgovini je na ta način izvalil 125 Din in nato izginil.

— **Smrtal je v frančiškanski cerkvi.** Stari mesarski pomočnik Lojze C. je original med mesarji in tudi med prijatelji pod kostanjem na Vodnikovem trgu. Ponoči se je nalezel »ta zelenega« in je končno jutraj šel spat kar v frančiškanske cerkev. Okoli 5. jutraj so zapazile pobožne ženske, kako je sladko smrčal pri levem stranskem altarju. Poklicale so stražnika, ki je Lojzeta z največjim naporom odvedel na policijsko stražnico. Vlaknili so ga v zapor.

— **Drobiž policijske kronike.** Čeprav so bile včeraj demonstracije, policija ni izvršila mnogo aretacij. Radi javnega nasilstva je bil aretiran le neki mladenič, ki je z dežnikom sunil stražnika. Po ugotovitvi identitete je bil izpuščen. Aretiran je bil dalje neki goljuf. Policiji sta bili prijavljeni dve manjši tatvini, kalici miru so snoči mirovali, več kolesarjev je prijavljenih radi prestopkov cestnopolicijskega reda. Glede

tatvine pri tvrdki Fr. Bonač poročajo, da nima takšnega obsega kakor so prvotno mislili. Neki vajenec je v knjigovodnici Bonač jemal knjige, da jih je čital in nadalje izposojeval, pa tudi prodajal. Zadeva je bila danes mirnim potom poravnana.

Iz Celja

— **Občni zbor Dramatičnega društva.** se je vršil v sredo zvečer v Celjskem domu. Udeležba je bila dobra. Predsednik g. Prekoršek je pozdravil navzoče in v kratkih obrih podal sliko dela Dramatičnega društva v zadnjih treh sezonah. G. Pfeifer je kot tajnik in blagajnik podal tajniško in blagajniško poročilo. K tajniškemu poročilu omenjamo, da se je vršilo v sezoni 25/26 14 predstav in 2 koncerta, v sezoni 26/27 11 predstav in 1 koncert, v sezoni 27/28 pa 26 predstav. Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da ste prvi dve sezoni končali z dobičkom, dočim je končala tretja z dolgom Din 12.814.65. Obema blagajnikoma je bil nato izrečen absolutorij z zahtevalo. Sledilo je še poročilo knjižničarja in garderobierja. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen predsednikom g. Iv. Prekoršek, v odbor pa gospa dr. Kalanova in g. Be. Be. Gradišnik Fedor, Hubert Marolt, Perc, Pfeifer in Sadar. Računska pregledovalca sta g. prof. Mravljak in rav. Gruden. O bodočem delu društva se je razvila živahna debata, v kateri je bila izrečena želja, da bi se pod vodstvom mestne občine postavil poseben odbor, sestavljen iz kulturnih organizacij, ki bi skrbel za umetniški in gospodarski prosep našega gledališča. Z zahtevalo igralcem ter ravnatelju g. Brašni je predsednik nato izaključil lepo uspešni občni zbor.

— **Uradni dan zbornice TOI v Ljubljani** za Celje in okolico bo v torek, dne 5. junija ob 8 do 12. ure v ravnateljevi sobi javnega skladišča in prevozne družbe na Savinjskem nabrežju.

— **Kapelice,** stoječe ob stopnicah, ki peljejo na Jožefov hrib, namerava renovirati mestna občina, istotako Kalvarijo. Oskrbela si bo tozadevne proračune. To je že precej potrebno, ker je vse že v takem stanju, ki prav nič ne krasi sicer lepe okolice.

Samomorilna epidemija na Dunaju

Val samomorilne epidemije, ki je objel Dunaj, se še vedno ni polegel in dunajski listi poročajo, da še nobeno leto ni bilo v maju toliko samomorov kot letos. Tako je bilo za binkoštno praznike izvršenih na Dunaju 13 samomorov, včeraj in predvčerajšnjim pa je kronika zabeležila nove žrtve samomorilne epidemije. Med samomorilci so zastopani vsi poklici in stanovi, vse starosti.

Naravnost strašen pa je samomor, ki ga je izvršil v sredo 48letni vpokojeni cesar Franc Wollmann, ki je bil nekoliko slaboumen. Odšel je in se popel na osem metrov visok viadukt Franc-Jozefove železnice in od tu skočil v globino. Pri padcu se je težko poškodoval, imel pa je še toliko moči, da se je zavlekel v predor, kjer si je z nožem prepral trebuh in si nato mesaril drobce, ki mu je izstopilo. Umril je v groznih mukah.

Med samomorilnimi kandidati je bil tudi 90letni starček Paul Richtinger. Starec si je pognal kroglo v glavo. Dasi so njegovi domači takoj pozvali zdravnika, je bila vsako pomoč brezuspešna. Starec je zapustil listek, na katerem je napisal: »Da končam svoje trpljenje, sem se odločil za ta korak. Ostanite mi

zdravi vsi. Kaj govore ljudje o moji smrti, mi je vse eno.« — Kroglo si je pognala v sredo v glavo tudi 25letna zasebnica Hedvika Stern. Kot vzrok samomora je navedla, da jo je v smrt pognala žalost, ker ni mogla dobiti primernega stanovanja. — V četrtek zjutraj pa je skočil v Dunav 24letni pismonoša Joses Witzmann. Napisal je poslovilno pismo, v katerem javlja, da gre v smrt radi družinskih razmer.

Konec praškega monstre-procesa

Senzacionalni, skoro mesec dni trajajoči proces proti morilec Margi te Voršmarthyjeve je bil v sredo končan. Predsednik senata je v zaključnem govoru ugotovil, da je obravnava pokazala, da so bili vsi trije obtoženci na Slovaškem. Porotniki niso smeli zapustiti dvorane. Senat je dal dvorano izprazniti in porotniki so obedovali kar v dvorani. Ko so se vrnili od posveto vanja in ko je občinstvo znova napolnilo dvorano, je zavladala v dvorani grobna tišina. Glavni porotnik je prečital sklep, da so vsi trije obtoženci krivi za zločina. Glede Mihalka in Sikorskega so porotniki glavno vprašanje so glasno potrdili, glede dr. Klepetarja pa z 9 proti 3 glasom. Zanimivo je, da je staval senat porotnikom 67 vprašanj in da so jih večinoma potrdili.

Na podlagi krivdoreka je bil Jan Mihalko obsojen na smrt na vešalih, dr. Klepetar v dosmrtno ječo, Sikorsky pa na 15 let težke ječe.

Podivjanost kmetskih fantov

Bratislavsko državno pravdnštvo je dobilo ovadbo orožniške postaje v vasi Alsosza o neverjetni podivjanosti kmečkih fantov. V omenjeni vasi se je vršila svatba, katere so se udeležili tudi fantje iz sosednjih vasi. Proti večeru, ko so bili vsi močno vinjeni, je nastal med fanti preprij in prepet, ki ga je izval sim vaškega sodnika Korbiča. Vnel se je krvav pretep in na nekega fanta je navašlo več pijanih tovarišev, ki so ga tako dolgo obdelovali s koli, da je nezavesten obelezel. V akcijo so stopili tudi trije in fant je dobil 7 ran na telesu in tri na glavi. S tem pa podivjani fantje še niso bili zadovoljni.

Nezvestnega tovariša so zgrabili in vrgli v prašičji hlev. Šele drugi dan so našli mesrečnega v hlevu. Lezal je v mlaki krvi nezavesten. Njegovo stanje je brez upno in zdravniški menijo, da ne bo okrevale. Zjutraj so prišli v vas orožniki, ki so glavne pretepeče aretirali. Ko so aretirali Korbiča, je njegov oče, starosta omenjene vasi, obsojal postopanje orožnikov in celo izjavil, da so fantje storili prav, ko so svojega tovariša pretepli. Svatba je bila seveda prekinjena in mlada zakonca sta morala pobegniti, ker sta se bala, da bi ju pijani svatje ne napadli.



NOVA VEC

Z ŽIGOM

KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!



RADIO

Berlin

aparati in deli slovitih nemških tvornic, s katerimi vsak čas lahko poslušate ves svet, so po tvorniških cenah v veliki izbiri v zalogi.

Zahtevajte, da se Vam še danes pošlje brezplačen ilustrovani cenovnik R No. 6.

Mesečna odplačila dovoljena.

RADIOBLAŽEK Beograd, Jakšićeva ulica šte. 11. — Telefon šte. 41—85.

1073

Posetniki velesejma - interesentje!

Ne zamudite prilike, ogledajte si našo zalogo zadnjih novosti!

„ELEKTROLA“

najnovejši in najpopolnejši gramofon.

Kolosalna zvočna jakost presega vse dosedanje proizvode.

Za dvorane, kino, restavracije, kavarne in zabavišča nadomestuje popolnoma dober večji orkester.

S prospekti radi postrežemo.

Velikanska zaloga električno posnetih prvovrstnih

GRAMOFONSKIH PLOSC

samo iz svetovno znanih veletovarn, s posnetki celemu svetu znanih pevcev in drugih umetnikov, klasične in moderne godbe — *slovenskih napevov* — humoristike, zamorskih pevcev in njih glasbe itd.

Vse v gramofonijo spadajoče predmete, posamezne dele dobite samo v naši trgovini, v naši delavnici za montažo gramofonov se izvršijo tudi vsa popravila ceno in strokovno.

A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 5.

Edina specijalna trgovina modernih, na višku tehnike stoječih brezhibno delujočih gramofonov in gramofonskih plošč, kovčegastih aparatov, gramofonautomatov.

Za vsak prodani aparat dveletno jamstvo. — Ceniki zastonj.

Razstava aparatov, predvajanje samo v Tavčarjevi ul. 5

Ne kupujte drugje, dokler ne slišite naših umotvorov.

Mi ne prodajamo papir, lepenke, marele, predpasnike, pečatnega voska, ampak samo gramofone, plošče in k temu spadajoče predmete.

Štukaterski delavci

se iščejo za notranja dela iz sadre (gipsa) in umetnega marmornja v novi zgradbi ministrstva za šume in rudnike v Beogradu, Nemanjina ul. 20. Pomudbe z naznačbo sposobnosti in zahtevno plačo na Vlado Babić, Beograd, Bitoljska 19 a.

1098

Zastonj

dobite kamen za zidanje v kamnolomu Lesno brdo. Alojzij Vodnik, Ljubljana.

1038

Gramofonisti pozor!

15 in 17 cm široke gramofonske plošče, ki igrajo delj kakor 20 cmske in stane 1 centimeter samo 1 dinar ne dobite nikjer, a prvovrstne plošče znamk „His Master's Voice“, „Odeon“, „Columbia“, „Polydor“, „Homokord“, „Fonotipia“ dalje ameriške, francoske plošče samo pri gramofonski tvrdki

A. RASBERGER - Ljubljana, Tavčarjeva ul. 5.

Kdor se zanima!



da kupi solidno zajamčeno trpežno pohištvo, si lahko ogleda vsak dan v novih lokalih nasproti kolodvora št. Vid-Vižmarje. Sprejemajo se naročila po danih načrtih (risbah). Istotam si ogledate najmodernejše pohištvo, ki bo razstavljeno od 2.—11. junija v Ljubljanskem velesejmu v paviljonu E št. 53-54.

Se priporočam in vabim na ogled.

Tvornica pohištva Andrej Kregar, St. Vid nad Ljubljano

Avto promet vsako uro. Cene primerne. Cenik na zahtevo.

NAŠA POMLAD

Lakasti čevlji za vsako vreme in vsako priliko

9845—60723

Din 249.—



za dopoldne

6875—60598

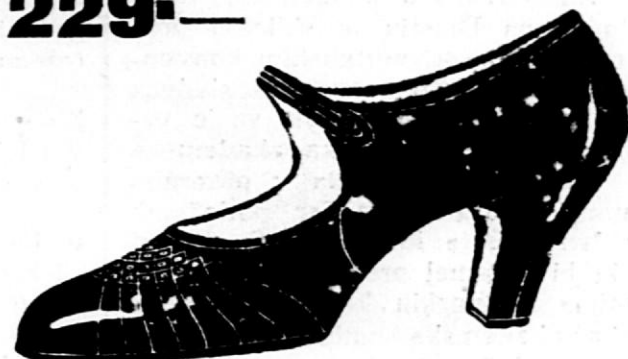
Din 229.—



za popoldne

5855—60371

Din 229.—



za večer

Barvasti čevlji za solnčne dneve

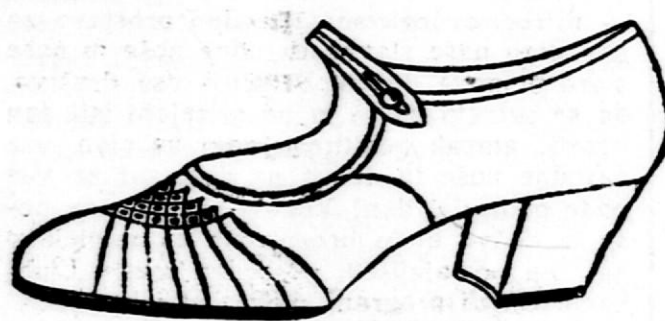
Din 229.—



9665—80406

Modern drap ženski čevlji. Mehak usnjen podšiv. Noga dobi vitko obliko. Hoja postane prijetna.

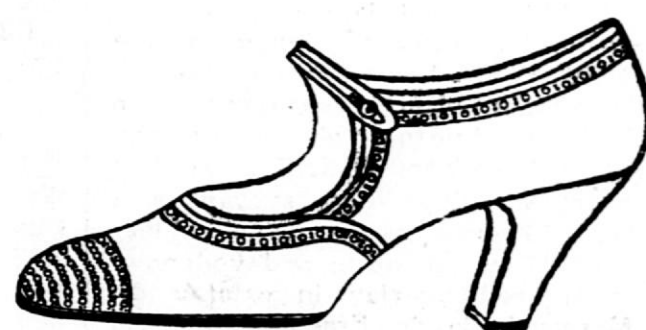
Din 229.—



6645—20571

Eleganten čevlji iz svetlo sivga voljnega usnja. Na končini okusno okrašen, izpopolnjuje njegovo lepo obliko.

Din 229.—

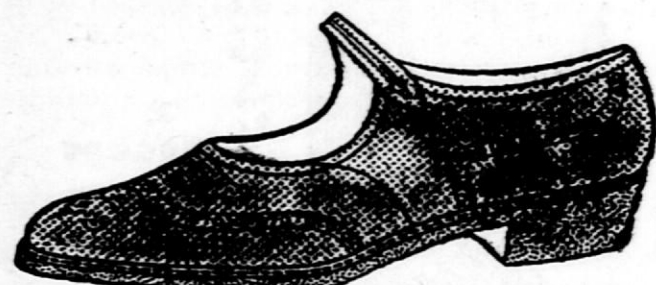


5645—80318

Posebno lep čevlji z mnogimi luknjičastimi okraski. V svetli drap-barvi z visokimi podpetniki. Za izprehode — najprijetnejši vzorec zapadnih dežel.

Čevlji za šport in izlete

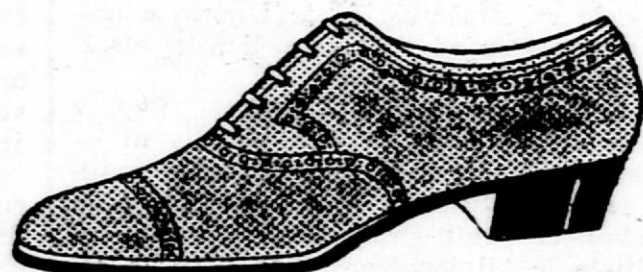
Din 249.—



9635—40988

Obroblijen šivan nizki čevlji iz finega boks-usnja z nizkim podpetnikom z okusnimi luknjičastimi okraski.

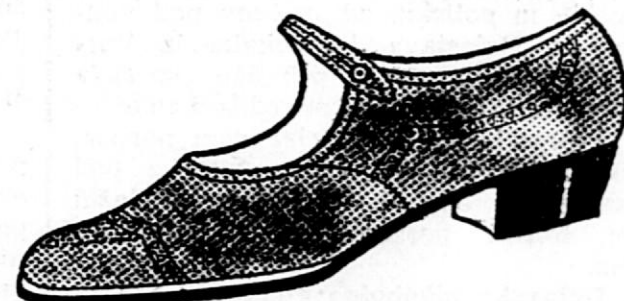
Din 269.—



9645—40062

Fin boks-čevlji z elastičnim gumijastim podplatom. Zelo prijeten pri velikih izletih.

Din 249.—



9645—40723

Novost zgodnje pomladanske sezone v svetli drap-barvi. Okusni luknjičasti okraski na končini in peti. Nizek usnjen podpetnik.

Čevlji za gospode za vsako priliko

Din 269.—



9937—60991

Črn rob, šivan nizki čevlji z vulkaniziranim gumijastim podplatom. Za vsakodnevno uporabo in štrpaci najbolj prikladen.

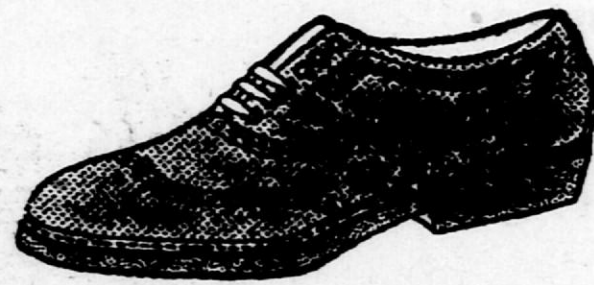
Din 269.—



9937—40992

Ta čevlji ima zelo okusne okraske. Izdelan iz finega rjavega teleč. boks.

Din 299.—



4937—40099

Nizek čevlji z gumijastim crep-podplatom, bogato okrašen. V črni in rjavi barvi. Zelo prijeten pri hoji.

Din 299.—



9637—13795

Zelo eleganten rob. Šivan nizki čevlji v čudoviti črešnjevno-rdeči barvi. Za vsako priliko kar najbolj prikladen.

Roto